

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt 229.)

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 28 kor. Negyed évre . . . 7.— kor
Fél évre . . . 14. Egy óra . . . 2.40
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 3 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések 6 hasáboz petit sorja 60 fl.

A frontokon.

A Novoje Vremja haditudósítójának jelentése szerint a bolgárok példátlan hősiességgel küzdenek és eddig egyetlen bolgár katonát sem sikerült foglyul ejteni. A bolgárok — jelenti a tudósító — inkább darabokra vágatják magukat, semhogy a románok fogságába kerüljenek. Derék bolgár szövetségeseink harci elszántsága és támadásának ellenállhatatlan ereje nem lep meg bennünket, akik a dicső bolgár hadsereg és kitűnő bolgár vezérkar értékét ismerjük. Különösen mi magyarok, teljesen átérezzük bolgár testvéreinknek támadó dühét és jogos bosszúvágyát a rabló ellenséggel szemben, amely a második balkáni háborúban aljas módon megfosztotta a védekezni nem tudó, véres harcokban kimerült Bulgáriát kivívott győzelmeinek legbecesebb eredményeitől. A románok ugyanezt a galád taktikát akarták követni Bulgáriával szemben most is, amidőn nehéz harcai után pihenés és érintetlen haderejükkel hátba támadtak bennünket abban a reményben, hogy ismét könnyű zsákmányhoz jutnak az ellenállásra már képtelen központi hatalmakkal és szövetségeseikkel szemben. A bolgárok dobrudzsai győzelmei megtanították Romániát arra, hogy nem legyőzött és erejét vesztett ellenséggel van számadása. Az a becstelen számítás alapuló haditerv, amely a már halálra sebzett ellenségen akar győzelmet aratni, gyászos és végzetes tanulságokat fog hozni Románia számára, amelyekből a vértelen dicsőségről ábrándozó románok Tutrakán és Szilisztria elfoglalásával máris keserves izelítőt kaptak. A Novoje Vremja haditudósítójának jelentése nem valami kedves olvasmánya lesz ellenségeinknek, akik győzelmüknek minden reménységét kimerültségünk alapították és az imént még győzelmi mámorban uszó Bukarest diadalordítását elnémítja a menekülő kétségbeesése és jajkiáltása.

Románia, amely nem a saját erejében, hanem ellenségeinek legyöngyült állapotában bizott, aljas számdékaért keservesen meg fog lakolni. A bolgárok nagyszerű előretörései megerősítettek bennünket abban a hitünkben, hogy a végső győzelem a központi hatalmaké lesz, amelyek a rabló szárdéku ellenségekkel szemben kétükért, területi fennmaradásukért ontják vérüket. Ez a tudat ad erőt a mi katonáinknak, ezért küzd Bulgária oly példátlan elszántsággal, ezért nem esik egyetlen bolgár katona sem román fogságba a Dobrudzsában és ezért találja magát szembe majd a románok rablóhada Erdélyben a magyar katonák oly hatalmas energiájával, amely a bilisek szent

földről visszaüzi a betolakodott, orvtámadó ellenséget.

Mi és szövetségeseink minden fronton azért a legszentebb célért harcolunk, hogy őseink örökségét megvédelmezzük. A törökök a Dobrudzsában is Konstantinápoly kapuját őrzik, a németek négy évtizedes munkájuknak gyümölcseit akarják biztosítani, Ausztria államiságának feldarabolása ellen küzd az Isonzónál és Erdélyben Magyarország területi integritásáért harcol. Ezeknek a szent céloknak közössége biztosítja számunkra a győzelmet, mert a mi elbukásunkkal létünk és jövőnk hanyatlak el.

Ezek a szempontok teszik bizonyossá, hogy a Novoje Vremja haditudósítója rövidesen az erdélyi frontról hasonló tartalmu jelentést továbbíthat megbízóinak. Ha a hadvezetőség elérkezettnek látja majd az időt arra, hogy a románok ellen Erdélyben is megkezdjük a támadást, ellenségeink fájdalmas tapasztalatokat fognak szerezni arról, hogy minő csodatettekre képes a magyar vitézség akkor, amidőn az áldott hazai földről kell kiűzni az ellenséget. Nyugodtan várjuk azt a pillanatot, amikor hadvezetőségünk alkalmassnak látja az időt a támadás megkezdésére.

Döntő győzelem a Dobrudzsában.

A német császár távirata Mackensen győzelméről. - Kedvező harcok Hátszegtől. - Az olaszok új offenzívába fogtak. - Valona, Grado és San Giorgio di Nogaro bombázása. - Frigyes Vilmos hesszeni herceg Craormannál elesett. - Dimitrakopoulosz nem vállalja a kabinetalakítást.

Orosz-román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 16. (Hivatalos).

Románia elleni harcok:

A szövetséges csapatok támadásai a Hátszegtől délkeletre eső területen kedvezően haladnak előre. Fogarastól délre a románok megkezdték az Olt folyónál való előmenetelt.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharevonala:

A Cibó-völgyben a harcok a mi javunkra dőltek el. Sikeres előőrsi vállalkozásokon kívül nincs semmi esemény.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharevonala:

A Lipa folyó és a kowel—rownoi vasutvonal között élénkebb tüzérségi tevékenység.

Höfer, altábornagy.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 16. A nagy főhadiszállás jelenti:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharevonala:

Nincs esemény.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharevonala:

A Narajowka-szakaszon és attól keletre német és török osztagok vállalkozásai sikerrel jártak. A Kárpátokban a Cimbroslava hegy nyugati lejtőjén az állá-

sainkig előrenyomult oroszokat ismét visszavertük. Ugyancsak visszavettük állásunknak azt a részét, amely a tegnapi jelentett harcokban a Capultól nyugatra az ellenség kezére került. Erdélyben német és osztrák-magyar csapatok Hátszegtől délkeletre sikeres harcban állnak.

Ludendorff, első főszállásmester.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 16. (Hivatalos).

Az olaszok új offenzívába fogtak. Erőlködések egyelőre főképp a Karszt-fensík ellen irányulnak, ott tegnap a tüzérségi és aknavető tűz a legnagyobb erőre emelkedett. Délután az egész wippachi és tengerparti harcvezetésen nagy ellenséges gyalogsági erők mélyen tagozottan támadásba mentek át, amiből heves harcok keletkeztek. Ámbár helyenként az ellenség betudott hatolni legelső sorban levő árkaikba és itt-ott tartotta is magát, mégis az első támadást meghiusultnak kell tekinteni. A Wippachtól északra egészen Plava vidékéig igen élénk tüzérségi tűz volt anélkül, hogy itt említésreméltó gyalogsági támadásra került volna a sor. A fleimsvölgyi harcvezetésen az ágyuharc még tart. Egy zászlóalj erejéig terjedő olasz szakaszoknak a Fassaai-gerinc ellen intézett több támadását visszavertük. Egy ily támadás alkalmával a Cima Val Maggioletól

ben az apró házakban, melyekben jobbra szegénysorsu, sokgyermekes, magyar munkásszonyok laktak. A pusztá életüket megmenthették, az ablakokon át kellett őket kiemelni veszedelmes hajlékukból, de mindenük odaveszett az elárasztott lakásokban. Kunsztovics Éva, Pozich Mária, Klausberger Anna, Horvát Ilona, Tallián Mária, Támer Mária, Szabó Jánosné, Gregorius Teréz, Kamasz Mihály és Misics András neve foglaltatik a potoki kárvallottak névsorában. Valamennyi teljesen szegény, többnyire sokgyermekes munkás és többé-kevésbé mindenük odaveszett. Elvárjuk a város vezetőségétől, hogy hathatós segítségben részesíti majd ezeket a szerencsétleneket, akik önhibájukon kívül koldusbotra jutottak, de tekintettel arra, hogy jobbra szegény magyarokról van szó, a finnei magyar társadalom tehetősebb tagjai is jól tennék, ha érdeklődéssel viseltetnének a kárvallottak sorsa iránt.

A valscurignei ut teljesen tönkre van téve. A rettenetes erejű vízáradat hatalmas kötömbekket szakított ki az uttestből és dobott le a mélységbe. De nem csak a magasabb fekvő és meredek utcákon, hanem lent a városban is súlyos károkat okozott a felhőszakadás. A kormányzó palota előtti utvonalon egy méter magas volt a víz. A palotával szemben levő épületben a József-téren lakik Blasich József egy pincelakásban. Ide is behatolt és mindent elöntött a víz. Blasich kára több mint 1000 korona. Sok kárt okozott a víz a Deák fasor több üzletében is. Nemece pékmesternél, — amiről már tegnap is megemlékeztünk, — a Vöröskeresztnek 30 zsák lisztje ment tönkre. A Deák fasoron, a vasuti állomással szemben még tegnap reggel is 70 centiméter magasan állott a víz. Az állomással szemben levő Rinaldi-telepen is beomlott egy 15 méter hosszú kőfal.

A Fiumarán veszteglő bárkák közül huszat elszakított az áradat kötelékeitől és kisdort a tengerre. Ezek közül nyolc bárkát tegnap Lovranánál sikerült elfogni, a többinek nyoma veszett. Több csónak és motoros csónak eltűnéséről is érkezett jelentés. Az elöntött és lakhatatlan épületeket felügyelet alá helyezte a rendőrség. A hajléktalan asszonyok és gyermekek egyelőre szomszédaiknál nyertek elhelyezést. A város vezetősége egyébiránt széleskörű intézkedéseket tett, hogy az okozott károk minél előbb helyreállítsanak.

— **A leánygimnázium tandíja.** A vallás-és közoktatásügyi minisztertől tegnaprelelet érkezett a kormányzóságához, mely szerint a finnei állami felsőbb leányiskolával kapcsolatos leánygimnáziumban a tandíjat évi 40 koronáról 120 koronára emelte fel. Ez a tandíjemelés azonban csak az ujonnan belépő növendékeket terheli. Azok a növendékek, akik már tavaly is látogatták a leánygimnáziumot, az idén is a 40 koronás tandíjat fizetik.

— **Eltörte a térdkalácsát.** Lukaszich Ferenc 27 éves horvátországi illetőségű munkás tegnap munka közben oly szerencsétlenül esett el, hogy eltörte jobb térdkalácsát. A kórházba szállították.

— **Megnyílnak a gyorsírótanfolyamok.** A Fiume Gyorsíró Egyesület, mint a gyorsírási gyakorlati és elméleti terjesztésének egyedüli orgánuma városunkban, az idén ismét megkezdte Deák-fasor 2. sz. alatti helyiségében hivatalos működését. Mint az előző években, úgy az idén is a gyorsírási gyakorlati elsajátítására fekteti a főszűrt,

e célra tanfolyamot rendez a magyar, olasz és német gyorsírásból. Tekintettel a kereskedelmi élet követelményeire, mindenkinek alkalmat és módot nyújt, hogy ezt a mai korban nélkülözhetetlen ismeretágot megtanulhassa. Tagjainak a gyorsírási gyakorlati továbbképzésén kívül rendelkezésére állnak a szaklapok és az egyesület könyvtára, ezenkívül felolvasó estélyeket és vitaestélyeket is rendez az egyesület, amely Kanovszky Ferenc min. tanácsos védnöksége és Halász Zoltán dr. okl. gyorsíró tanár, törv. bír., volt parlamenti gyorsíró elnökelete alatt áll. Tanfolyamaira szeptember 18-án kezdődnek a beiratkozások. Különösen alkalmas ez a gyors- és gépirástanfolyam látogatása rokkant katonáinknak, a kik így a hivatalokban mindig előnyben részesülnek. Beiratkozni minden este 6 és fél 8 óra közt lehet az egyesület helyiségében, ahol részletes felvilágosítással szolgál az egyesület titkára.

— **Büntet a rendőrség.** A vásárbiztos feljelentése folytán a városi rendőrség egyenként 36 órai elzárásra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte Krsnek Franciska, Budjan Antonia és Pasknik Johanna zöldségársunókat, mert jóval maximális áron felül árusították a zöldséget. Gogliacz János tikörizlet tulajdonost 30 kor. pénzbüntetésre ítélte a rendőrség, mert palackjainak tartalma nem volt hitelesítve.

Legujabb.

VALONA BOMBAZÁSA.

BUDAPEST, szept. 15. (Hivatalos.) A hajóhad parancsnoksága szeptember 15-iki jelentésének kiegészítéséül közli: A tizenharmadikáról tizennegyedikére virradó éjszakán egy tengerészeti repülőrajunk más fél tonnányi súlyban bombákat dobott a valonai ütegekre és katonai tárgyakra. Az eredményes bombázás számos találatot ért el és terjedelmes tüzeket okozott. Heves elhárítótűzés dacára az összes repülőgépek sértetlenül tértek vissza.

Tizennegyedikén délután egy tengerészeti repülőrajunk eredményesen bombázta az alsó Isonzónál levő ütegeket és az ellenség által megszállott Adria-műveket Monfalconenál. A repülőgépek sértetlenül tértek vissza.

BRIAND BESZÉDE A GYŐZELEMRŐL.

PARIS, szept. 16. A szenátus és kamara megnyitására Briand bejelentette, hogy Olaszország Németországnak, Románia pedig a monarchiának és Németországnak hadat üzent. A szövetségesek egyesítették erejüket, — mondotta, — és az együttműködésnek az az eredménye, hogy a németek védekezésére szorították. Románia csatlakozott az antánthoz, elnyomott fajrokonai felszabadítására. Bulgária áruló megtámadása dacára a szövetségesek támogatásával kivívja célját. Megvédjük Görögországot is a kapzsi ellenségtől. A harcok döntő eseményei azt mutatják, hogy a szövetségesek vannak fölényben és ez biztosítja számukra a győzelmet.

A NÉMETEK MEGALLITOTTÁK A FRANCIÁKAT A SOMMENÁL.

KÖLN, szept. 16. A Kölnische Zeitung jelenti: A Sommenál az ellenséges előretérést mindenütt megállítottuk, helyenkint terepet is hódítottunk meg.

DIMITRAKOPULOSZ NEM ALAKIT KORMÁNYT.

AMSZTERDAM, szept. 16. Athénből jelentik, hogy Dimitrakopulosz elutasította a kabinet alakítására kapott megbízást.

AZ ANTÁNT RENDEZTETTE AZ ATHÉNI FRANCIA KÖVET ELLENI MERÉNYLETET.

BERN, szept. 16. Németbarát görög lapok arról értesülnek, hogy Schenk német ügyvivő a francia követség elleni merényletet megelőző estén levélben közölte Zaimisz miniszterelnökkel, hogy a francia követség ellen félhát és félkilenc között merényletet fognak megkísérelni, még pedig azért, hogy ezáltal az antánthoz a további beavatkozásra jogot, illetve ürügyet teremtsenek. Az Echo de Paris természetesen tagadja az állítás valóságát.

DÉLMOLDOVÁBA VITTEK AZ OSZTRÁK ÉS MAGYAR INTERNÁLTAKAT

STOCKHOLM, szept. 16. A Novoje Vremja jelenti Bukarestből: Az internált osztrák és magyar alattvalókat Délmoldovában helyezték el.

BULGÁRIA NEM AD VISSZA ELHÓDÍTOTT ROMÁN TERÜLETET.

SZOFIA, szept. 16. Petkow bolgár földmivélségi miniszter kijelentette, hogy Románia sorsát a bolgárok adáz gyűlélete megpecsételte. Amit a bolgárok egyszer a románoktól elhódítottak, azt sohasem adják vissza.

AZ ANTÁNT VALTOZÁST KÖVETEL ROMÁNIA HADVISELÉSÉBEN.

GENF, szept. 16. Az Echo de Paris arról értesül, hogy Románia hadviselésében rövidesen változások fognak bekövetkezni. Az antánt követői Bukarestben barátságosan felszólaltak Romániának az antánt érdekeitől különvált hadviselési módja ellen.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Fenice moziszínház - Fiume.

Ma: Éjjel és hajnalban. 3 felv.
Armanda bosszúja.
Megbűntetett Don Juan.

Van szerencsém a n. é. közönséget ezenel tisztelettel értesíteni, hogy gazdagon felszerelt

BUTOR raktáromat

MAYERHOFER LIPÓT,
ezelőtt Marco della Motta

Fiume, Via Lod. Kossuth 19 és 20 szám alatt újra megnyitottam. Számos látogatást kérve tisztelettel

STANFLIN ANTAL

Via Municipio 4-12. Via Lod. Kossuth 19-20.

Jó házból való fiatal leány,

ki a magyar, horvát és olasz nyelvet bírja, helybeli finom üzletben AZONNAL FELVÉTTETIK. Cim a kiadóban.

Előfizetéseket és hirdetések

felvesz

A TENGERPART

kiadóhivatala

KLOTILD UTCA (VIA CLOTILDE) 4. SZ. I. EMELET. - TELEFON SZÁM 12.

Tisztviselők, altisztek és munkások havi 1.50 kor.-ért kapják

A Tengerpart-ot

házhoz szállítva.

Telefon 12. - Postafiók 105.

Csak havi 1 kor. 50 fillérbe

kerül „A Tengerpart“ házhoz szállítva tisztviselőknek, altiszteknek és munkásoknak. Előjegyzések bármely naptól kezdve „A Tengerpart“ kiadóhivatalában Via Clotilde 4 félemelet (12. sz. telefon) eszközölhetők.

Világszerte utánozzák a Szent István Duplamalátasört de sikertelenül, mert minősége páratlan és utolérhetetlen. Óvakodjék tehát az értéktelen utánzatoktól, s kérjen mindenütt kifejezetten Szent István Duplamalátasört és ügyeljen mindenkor a

Szent

István

védjegyre.

Gyártja: A Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság.

Kapható: Friss töltésű palackokban minden fűszer és csemege üzletben.

Poharakénti kimérés minden előkelő étteremben.

ÓCSKA VASAT, REZET, SÁRGAREZET, ÓLMOT, HORGANYT

és minden más ócska fémeket a megengedett LEGMAGASABB ÁRON azonnal készpénzfizetés mellett minden mennyiségben VESZ

Deutsch Ignác

ócska vas- és fémkereskedő Fiume Piazza Eneo 11 (Scoglietto).

MONATH ELLA

okl. zongoratanítónő Via Caserma 4., II emelet.

Mindennemű takaróból származó **vattát**

KEDVEZŐ ARON VASAROLOK. Via Gaetano Donizetti 5. sz.

BUDAI

SZALLODA ÉS KÁVÉHAZ FIUME, DEÁK-KORZO.

50 szoba

Estéknként **elsőrendű szalonzenekar** hangversenyez.

Kitűnő kávéházi italok és ételek Bel- és külföldi lapok.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Szandál fatalp

páranként 50 fillértől 1 koronáig kapható a Parkettgyárban Via Acquadotto 33.

5 fillér

egy levél, a költsége ha főárjegyzékemet kéri, melyet kívánatra díjtalanul küldök.

Első óragyár, Konrad János cs. és k. udv. szállító, Brűx, 1111 sz. (Csehország).

Nikel v. acél horgony-órák K. 6.-, 7.-, 8.-, „svájci Roskopf“-horgonyművel K. 7.-, 8.-, 9.-. Háború-émlékorák nikel v. acél K. 11.-, 12.-. Hadi rádiumórák nikel v. acél K. 12.-. Tömör ezüst-órák remont. K. 19.-, 20.-. Ébresztő, asztali és fali órák nagy választékban legolcsóbb áron. 3 évi írásbeli jótállás. Szétküldés utánvétellel. Kockázat nincs! Kicsérelés megengedve vagy pénz vissza.

Bizományi, és beraktározási vállalat

Rosenberg és Altberger

Elvállal mindenféle ingó beraktározást, ingó és ingatlan eladást; átvesz mindenféle szoba- és cégfestést a legjutányosabb árban és szolid kivitelben.

Iroda Via Branchetta 2. ROSENBERG JÁNOS. — Folyó számla a Magy. Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

VIS tápélesztőt egyék!

Ezen erőtápszert általánosan használják most Németországban. **1 kgr. 3.50 Kor.** „LUCCULLUS“ gyümölcs-sütemény üzlet (Stiller-Dittrich Mária). Viale Deák 2. sz.

A háboru miatt a vevőktől **Olcsó edényárusítás!**

visszavett **egyeb butorok** valamint **új butorok** olcsó áron kaphatók. Mindennemű tég és porcellán-árak, lámpák, villanylámpák, képek-keretek!

HERSKOVITS S. szakszerű elcsomagolását

butorraktára

Fiume, Parini G. utca 4-6.

Tükrök és Butorok

olcsó áron elvállalja: **KORNICZAI G. Fiume** Via del Porto 1. (Telef. 13-16) a Nagyvásárcsarnok mellett.

Blažek K, és Tàrsa

autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motocyklok, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.